

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 101/18

Λουξεμβούργο, 4 Ιουλίου 2018

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-308/17
Ελλάδα κατά Leo Kuhn

Ο γενικός εισαγγελέας Υ. Βοτ προτείνει στο Δικαστήριο να κρίνει ότι ο κανονισμός «Βρυξέλλες Ια» δεν έχει εφαρμογή για τον καθορισμό του κράτους μέλους τα δικαστήρια του οποίου έχουν διεθνή δικαιοδοσία όσον αφορά την αγωγή που ασκήθηκε κατά του Ελληνικού Δημοσίου από ιδιώτη κάτοχο ελληνικών κρατικών ομολόγων κατόπιν της αναγκαστικής ανταλλαγής τους υπό συνθήκες και περιστάσεις εξαιρετικής φύσεως

Ειδικότερα, δεν πρόκειται για διαφορά που εμπίπτει στις «αστικές ή εμπορικές υποθέσεις» κατά την έννοια του κανονισμού αυτού

Ο Leo Kuhn, κάτοικος Βιέννης (Αυστρία), απέκτησε, μέσω αυστριακής τράπεζας-θεματοφύλακα, ελληνικά κρατικά ομόλογα ονομαστικής αξίας 35 000 ευρώ¹. Πρόκειται για τίτλους στον κομιστή οι οποίοι παρέχουν το δικαίωμα να επιστραφεί το κεφάλαιο κατά τη λήξη τους και να εισπραχθούν τόκοι. Στο πλαίσιο της υποχρεωτικής ανταλλαγής στην οποία η Ελλάδα προέβη τον Μάρτιο του 2012, τα ομόλογα που κατείχε ο L. Kuhn αντικαταστάθηκαν με νέα ομόλογα μικρότερης ονομαστικής αξίας².

Κατόπιν αυτού, ο L. Kuhn άσκησε ενώπιον των αυστριακών δικαστηρίων αγωγή κατά της Ελλάδας, με αίτημα την τήρηση των αρχικών όρων δανεισμού ή την επιδίκαση αποζημίωσης. Η Ελλάδα προέβαλε ότι τα αυστριακά δικαστήρια δεν έχουν διεθνή δικαιοδοσία για την εκδίκαση τέτοιων διαφορών.

Το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία) ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει τον κανονισμό «Βρυξέλλες Ια» για τη διεθνή δικαιοδοσία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις³. Ο κανονισμός αυτός θέτει ως γενικό κανόνα ότι διεθνή δικαιοδοσία έχουν τα δικαστήρια του κράτους μέλους της κατοικίας του εναγομένου. Ωστόσο, όσον αφορά τις διαφορές εκ συμβάσεως, ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει έναν κανόνα ειδικής βάσης διεθνούς δικαιοδοσίας, κατά τον οποίο διεθνή δικαιοδοσία έχει επίσης το δικαστήριο του τόπου όπου εκπληρώθηκε ή πρέπει να εκπληρωθεί η παροχή. Ο L. Kuhn εξέθεσε συναφώς ότι, μέχρι την ημέρα της αναγκαστικής ανταλλαγής, η Ελλάδα κατέβαλλε τους τόκους σε λογαριασμό του που τηρούνταν σε τράπεζα στην Αυστρία.

Κατά συνέπεια, το Oberster Gerichtshof επιθυμεί να διευκρινιστεί αν ο τόπος εκπλήρωσης της παροχής καθορίζεται από τους όρους δανεισμού κατά την έκδοση των εν λόγω ομολόγων, παρά τις μεταγενέστερες μεταβιβάσεις τους, ή από τον τόπο πραγματικής τήρησης των όρων δανεισμού, όπως η καταβολή των τόκων.

¹ Τα κρατικά αυτά ομόλογα διατέθηκαν από την Ελλάδα προς εγγραφή ως εξής: το Ελληνικό Δημόσιο συμβλήθηκε με managers ή με μετέχοντες στο σύστημα της πρωτογενούς αγοράς οι οποίοι, ως πρώτοι κάτοχοι των τίτλων, μπορούσαν να τους ρευστοποιήσουν στη δευτερογενή αγορά.

² Κατ' εφαρμογήν του ελληνικού νόμου 4050/2012 της 23ης Φεβρουαρίου 2012, οι αρχικοί τίτλοι ακυρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν με νέους τίτλους χαμηλότερης ονομαστικής αξίας, με αποτέλεσμα να επέλθει απώλεια κεφαλαίου της τάξεως του 53,5 %, ή και ακόμη μεγαλύτερη αν ληφθεί υπόψη η μεταβολή της ημερομηνίας λήξης των παλαιών τίτλων (μέρος αυτών θα λήξει μεταξύ των ετών 2023 και 2042). Τα ετήσια επιτόκια για την καταβολή των τοκομεριδίων μεταβλήθηκαν. Τέλος, οι τίτλοι δεν διέπονται πλέον από το ελληνικό δίκαιο, αλλά από το αγγλικό.

³ Κανονισμός (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1).

Στις σημερινές προτάσεις του, ο γενικός εισαγγελέας Yves Bot εκτιμά ότι η επίδικη διαφορά δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού «Βρυξέλλες Ια» διότι δεν εμπίπτει στις «αστικές ή εμπορικές υποθέσεις»⁴.

Συγκεκριμένα, η επίδικη διαφορά απορρέει στην ουσία από πράξη άσκησης κρατικής εξουσίας με την οποία επιβλήθηκαν αναδρομικά, υπό συνθήκες και περιστάσεις εξαιρετικής φύσεως, η μετατροπή των τίτλων και η τροποποίηση των αρχικών όρων δανεισμού, με σκοπό τόσο να αποφευχθεί να περιέλθει το Ελληνικό Δημόσιο σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμών όσο και να διασφαλιστεί η σταθερότητα της ευρωζώνης.

Συνεπώς, ο γενικός εισαγγελέας προτείνει στο Δικαστήριο να δώσει στο Oberster Gerichtshof την απάντηση ότι δεν εμπίπτει στις «αστικές ή εμπορικές υποθέσεις», κατά την έννοια του κανονισμού «Βρυξέλλες Ια», αγωγή η οποία ασκήθηκε κατά κράτους μέλους από φυσικό πρόσωπο που είχε αποκτήσει ομόλογα εκδοθέντα από το εν λόγω κράτος, όταν με την αγωγή αυτή το συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο αποσκοπεί στην τήρηση των αρχικών όρων δανεισμού ή στην καταβολή αποζημίωσης για τη μη τήρησή τους, λόγω της ανταλλαγής των ομολόγων του με ομόλογα μικρότερης αξίας, η οποία του επιβλήθηκε διά νόμου ο οποίος εκδόθηκε από τον εθνικό νομοθέτη υπό εξαιρετικές περιστάσεις και ο οποίος τροποποίησε μονομερώς και αναδρομικά τους όρους δανεισμού, προσθέτοντας ρήτρα συλλογικής δράσης η οποία παρέχει σε μια ειδική πλειοψηφία των κατόχων των ομολόγων τη δυνατότητα να επιβάλει μια τέτοια ανταλλαγή στη μειοψηφία⁵.

Για την περίπτωση που το Δικαστήριο δεν υιοθετήσει την ανάλυση αυτή και κρίνει ότι η διαφορά όντως εμπίπτει στις «αστικές ή εμπορικές υποθέσεις» κατά την έννοια του κανονισμού «Βρυξέλλες Ια», ο γενικός εισαγγελέας συνεχίζει την ανάλυσή του και συνάγει ότι εμπίπτει στις «διαφορές εκ συμβάσεως» κατά την έννοια του προαναφερθέντος κανόνα ειδικής βάσης διεθνούς δικαιοδοσίας η αγωγή με την οποία ο αγοραστής ομολόγων εκδοθέντων σε κράτος μέλος προβάλλει κατά του εν λόγω κράτους δικαιώματα που απορρέουν από τους τίτλους αυτούς (ειδικά κατόπιν της μονομερούς και αναδρομικής τροποποίησης των όρων δανεισμού από το εν λόγω κράτος).

Ωστόσο, κατά τον γενικό εισαγγελέα, ο κανόνας αυτός δεν μπορεί να θεμελιώσει, εν προκειμένω, διεθνή δικαιοδοσία των αυστριακών δικαστηρίων.

Συγκεκριμένα, κατά τον γενικό εισαγγελέα, ο τόπος εκπλήρωσης παροχής απορρέουσας από κρατικό ομόλογο καθορίζεται από τους όρους δανεισμού κατά την έκδοση του τίτλου αυτού, παρά τις μεταγενέστερες μεταβιβάσεις του εν λόγω τίτλου ή την πραγματική τήρηση, σε άλλον τόπο, των όρων δανεισμού που αφορούν την καταβολή των τόκων ή την επιστροφή του κεφαλαίου. Εν προκειμένω, ο τόπος όπου εκπληρώθηκε ή πρέπει να εκπληρωθεί η παροχή (ήτοι ο τόπος πληρωμής των τοκομεριδίων και επιστροφής του κεφαλαίου), ο οποίος αποτελεί τη βάση της αγωγής του L. Kuhn, βρίσκεται στην Ελλάδα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό

⁴ Ο γενικός εισαγγελέας υπενθυμίζει ότι, στην απόφαση *Fahnenbrock* κ.λπ. της 11ης Ιουνίου 2015 ([C-226/13](#), [C-245/13](#) [C-247/13](#) και [C-578/13](#); βλ. επίσης [AT αριθ. 67/15](#)), το Δικαστήριο έκρινε, στο πλαίσιο διαφοράς της οποίας τα πραγματικά περιστατικά είναι σχεδόν ανάλογα, ότι δεν προκύπτει ότι μια τέτοια διαφορά προδήλως δεν εμπίπτει στις αστικές ή εμπορικές υποθέσεις κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδικών πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις και κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ 2007, L 324, σ. 79). Ωστόσο, ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι η ανάλυση της διεθνούς δικαιοδοσίας με γνώμονα τον κανονισμό «Βρυξέλλες Ια» πρέπει να στηρίζεται σε διαφορετικές βάσεις.

⁵ Ο γενικός εισαγγελέας σημειώνει συναφώς ότι τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία αποτελούσαν μόλις μια μειοψηφία μεταξύ των κατόχων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου και αντιπροσώπευαν περίπου το 1 % του συνολικού δημόσιου χρέους της Ελλάδας, δεν έλαβαν μέρος στις εν λόγω διαπραγματεύσεις που διεξήχθησαν με τους θεσμικούς επενδυτές οι οποίοι είναι κυρίως τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα.

με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτυξέως τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582